

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VIII Stev. 309 (2305)

Poština plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1 gr

TRST, sreda 24. decembra 1952

Cena 20 lir

Vse demokratične skupine naj obsodijo obnovo fašizma!

Z zamočanjem poziva ERS na protestno stavko in z zamočanjem nabrežinskega zborovanja je kominformovsko vodstvo ponovno dokazalo, da je v fašistovskem taboru

Široki odmev, ki ga ima nedeljsko veliko zborovanje v Nabrežini proti oživljanju fašističnih zakonov, za uresničenje narodne enakopravnosti in pri tem v prvi vrsti za priznanje slovensčine kot uradnega jezika ter za namestitve Slovencev v vse javnih službah, se ni omejeval samo na naše ozemlje, temveč je nadelo to zborovanje na vseplošno solidarnost in odobravanje predvsem v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji, kjer je v prvi vrsti tisk obširno poročal in komentiral spomenico, ki je bila z zborovanja poslana Varnostnemu svetu Organizacije združenih narodov. Pri tem je poudarjal predvsem dejstvo, da so spomenico predložili in zborovanje organizirali predstavniki vseh slovenskih političnih skupin — razen kominformov — ki so bili izvoljeni na zadnjih volitvah v občinske svete vseh občin cone A.

Nad vse važno pa je tudi dejstvo, da je bilo na sestanku omenjenih svetovalcev in kandidatov sklenjeno poslati poziv tudi italijanskim demokratičnim in antifašističnim političnim skupinam, od katerih so se nekatere že takoj ob začetku spora zaradi uveljavljanja fašističnega zakona št. 800 iz leta 1923 pridružile našim zahtevam in protestom. Pa tudi sam dohodek, da so se prvič sestali li slovenski svetovalci — ponavljamo: razen kominformističnih — da enotni dvignejo svoj glas v obrambo osnovnih človeških in narodnih pravic in za enako pravno, ki nam je z nešteti mednarodnimi sporazumi in deklaracijami tako svetovno priznana, že sam dohodek je torej za borbo za naš obstoj važen datum v slovenski politični zgodovini našega ozemlja.

Zato je izjavitelj kominformovskega vodstva v tej ostri borbi sprito tako ogromne važnosti enotne fronte ne samo nas Slovencev, ki nam teptajo najnosnejše pravice, temveč vseh resničnih demokratov in antifašistov ne glede na narodnost, tem otipljivejši in še v večji meri obsojanja vredno. Podlega izdajstva pa ne obsojajo samo nekominformistične skupine, temveč v ogromni večini tudi sami pristati ter volivci in volivke, ki so na zadnjih volitvah oddali svoje glasove — čeprav v mnogo manjši meri kot pred tremi leti Italijani, je prav v zadnjih dneh še enkrat dokazal, da so vse njegove in njegovih pajdase besede o borbi za našo narodno enakopravnost, demagojke najslabše vrste. Kominformovski tisk je tudi večkrat dokazal, da se prav v nitemer ne razlikuje od demokristjanskega in fašističnega, saj je nabrežinsko zborovanje in njegovo protestno spomenico Varnostnemu svetu prav tako zamočal kot sta zamočala Alestevsje «Giornale di Trieste» in škofovske «Ultime Notizie». Se prej pa so kominformistični Enotni sindikati prav tako kot demokristjansko-CLN-ovska Delavska zbornica dočela zamočati tudi poziv Enotnih razrednih sindikatov, naj se proglasi mednarodna splošna stavka v protest proti uveljavljanju fašističnega zakona glede slovenskih krajev in imen in proti obnavljanju fašizma v naši coni B.

S tem kominformovskemu vodstvu očakujemo, da se ne drži niti tistih svojih načel, niti ugotavlja, da je kominformistični Enotni sindikati prav tako kot demokristjansko-CLN-ovska Delavska zbornica dočela zamočati tudi poziv Enotnih razrednih sindikatov, naj se proglasi mednarodna splošna stavka v protest proti uveljavljanju fašističnega zakona glede slovenskih krajev in imen in proti obnavljanju fašizma v naši coni B.

Omenim nam samo podpora, ki so jo dali kominformovski Enotni sindikati fašistični marčni stavki, ki je pomagala izsiliti londonsko konferenco in njene metetarške sklepe, tiste sklepe, katerih posledica so ravno izvajanje fašističnega zakona v nabrežinski občini.

Povsod, kjerkoli so mogli, so podprli zlasti v tržaškem občinskem svetu sleherni resolucijo — skupaj z demokristjani in fašisti, — ki je bila naprjena proti socialističnim pridobitvam v coni B in Jugos-

slaviji, resolucije, ki so po svojem vsebinskem bistvu prav tako korak naprej od londonskih sklepov, s katerimi je bilo izvršeno dejansko vključevanje cone A v Italijo, in ki so vedno imele namen, da bi se takšno vključevanje izvršilo tudi s cono B. Kominformovsko vodstvo je še enkrat pred vsem svetom povedalo, da je odločno v taboru italijanskega irendentizma, ki pomenja na naših tleh rimski imperializem, ki mu se apetiti ne neha pri Fernetičih in na Mirni, temveč bi poleg Dalmacije želel zajeti v svojo interesno sfero ves Balkan in še več, kot je v svojem zadnjem govoru poudaril maršal Tito.

Toda še en primer diametralne razlike med kominformovskim demagojskim vpitjem o potrebi borbe za enakopravnost in med tistim, kako to enakopravnost izvajajo kominformisti, ko imajo oblast v rokah, da z dejanji dokazujejo, kar tako zgornjo govorijo in pišejo, da bi prevzeli zlasti slovenski del svojih pristajev.

To je primer občine Milje, kjer je občinska uprava z županom vred v kominformističnih rokah. V miljski občini je več kot tretjina prebivalstva slovenske narodnosti: če pa upoštevamo površino vse občine, potem moramo ugotoviti, da je prav gotovo osem desetlin površine miljske občine naseljeno s Slovenci, da so v tej občini popolnoma slovenske vasi: Plavje, Skofije in druge. Bilo bi torej povsem naravno, da se kominformistična miljska občinska uprava ne bi držala fašističnega zakona, ki ga «Delo», «l'Unità» in «Lavoratore» vedno izjavljajo. Te slovenske vasi bi morale po vseh človeških pravicah nositi samo slovenska krajevna imena, bodisi na javnih napisnih deskah, bodisi v uradnih spisih in drugje.

In če bi kdor koli imel pri tem pomisleke, češ da je vsa občina narodnostno mešana,

poteb bi moral kominformovski miljski župan Paccu postaviti povsod vsaj dovozične napise, kot jih je postavila občinska uprava občine Devin - Nabrežina. Toda namesto tega vidimo, da so po vseh vaseh miljske občine same italijanski napisi, kar pomeni, da miljski kominformovski župan Paccu zelo zvesto in dosledno izvaja prav tisti Mussolinijev fašistični zakon št. 800 iz 1923, katerega sta tako grobo zapovedala izvajati Palutan in Winterston in proti čemur v zadnjih dneh tako hinavsko «protestirata», «l'Unità» in «Delo».

Pozivamo torej miljskega župana Paccu in njegovo upravo, naj z dejanjem dokaz-

žeta, da sta v resnici proti fašističnemu zakonu! Pozivamo jih, naj na področju svoje občine postavijo vse napise v obeh jezikih, ki ju govori miljski občin! Da ne bomo več prisiljeni brati namesto Glinščica — «Torrente Rosandra» in podobno, da ne govorimo o drugih poitalijancenih spakiranih imenih.

Vse italijanske demokrate in antifašistične stranke, ki svoj demokratizem in antifašizem zlasti v zadnjih tednih — spominimo se samo fašističnih Borghesejevih provokacij v gledališču Rossetti — kaj rade poudarjajo, naj se pridružijo naši borbi proti uveljavljanju fašističnih zakonov in obnavljanju fašizma!

ODGOVOR JUGOSLOVANSKE VLADE NA ITALIJANSKO NOTO O CONI B

Italija bi morala spremeniti stališče tako glede odnosov s FLRJ, kot glede STO

Jugoslavija odklanja italijanski predlog, naj se ločeno vprašanje cone B predloži haškemu sodišču - Največji ovira za sporazum je italijanska politika priključevanja cone A - Grčija in Turčija za sodelovanje s FLRJ kljub rimskim spletkam

CARIGRAD, 23. — Danes je odgovoril z letalom iz Carigrada v Beograd turški minister za trgovino in gospodarstvo Enver Gireli.

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 23. — Jugoslovansko zunanje ministrstvo je poslalo danes italijanskemu odpravniku poslov v Beogradu Girolamu Vitelliju odgovor na italijansko noto od 24. oktobra, v kateri je italijanska vlada trdila, da je Jugoslavija s svojo politiko v coni B prekršila določbe mirovne pogodbe in predlagala, da se to vprašanje predloži mednarodnemu haškemu sodišču.

Jugoslovanska nota ugotavlja, da je jugoslovanska vlada vedno poudarjala željo, da se v duhu dobrih sosednjih odnosov in v skladu z mirovno pogodbo reši tržaško vprašanje na način, ki ne bi prizadel škodo tistim jugoslovanskim interesom, ki so zajamčeni v mirovni pogodbi. Ker rešitve

tržaškega vprašanja ni bilo mogoče doseči na način, kakor ga predvideva mirovna pogodba, se rešitve tega vprašanja lahko doseže samo z neposrednim sporazumom med Jugoslavijo in Italijo, ne pa z mednarodnim sodiščem.

Se manj pa se — poudarja nota — more doseči rešitev spora na podlagi italijanskega predloga, da se samo en del spora, to je samo vprašanje cone B brez zveze s celoto, pretrese pred mednarodnim sodiščem. Takšega predloga italijanske vlade ni mogoče razumeti drugače kot izraz želje, da se prikrije stvarna in postopna aneksija angloameriške cone STO, aneksija, ki jo izjavi Italija že od podpisane mirovne pogodbe, a se posla no po londonski konferenci, da

bi na ta način pripravila teren za dokončno priključitev STO Italiji.

Jugoslovanska vlada ponovno poudarja, da je edina mogoča rešitev spora samo v sporazumu med obema državama na podlagi spoštovanja medsebojnih interesov. Jugoslovanska vlada sodi, da je za dosego tega sporazuma potrebna sprememba stališča italijanske vlade do celotnega problema italijansko-jugoslovanskih odnosov, a še posebno do vprašanja Trsta. On zaključuje ugotavljanje, da je Jugoslavija, ki je v tem delu sveta, Turčijo za sodelovanje v obojestransko korist. Voda turške delegacije je nadalje poudaril velik razvoj in napredak jugoslovanske industrije. Na koncu je general Tonaboli poudaril enotnost delovnih ljudi v Jugoslaviji, ki jim je danes največji cilj obramba pred agresijo in izgradnja socializma.

Turška vojaška delegacija bo na prijeteljskem obisku v Jugoslaviji ostala tri dni več, kot je prvotno sklenili. Delegati so namreč izrazili željo, da si ogledajo še nekatere vojaške enote in tovarne v Bosni in Hercegovini in v drugih krajih Jugoslavije. Vlasti jugoslovanske stranke «Ulus» piše, da Turčijo, da je Jugoslavija prekinila diplomatske odnose s Vatikanom. Jugoslavija — pravi list — ni mogla še nadalje prenašati vmešavanja v njene notranje zadeve. Zlasti je jugoslovanske narode močno prizadelo novanje zagrebške škofa Stepinca za kardinala Jugoslavija — nadaljuje «Ulus» — želi vzpostaviti socialistične odnose v okviru svojih meja. Italija, ki je jugoslovanske države ne sme vmešavati v stvari, vire List nato poudarja, da lahko v Jugoslaviji vsakdo svobodno izraža svoja verska čustva in zaključuje da predstavlja Vatikan za Jugoslavijo vendar tako zaradi tega, ker je sredstvo v rokah italijanske politike.

Grški vladni list «Vima» je danes objavil članek o odnosih med Jugoslavijo in Vatikanom, v katerem poudarja, da Vatikan intenzivno deluje proti sedanjemu režimu v Jugoslaviji. V zvezi z imenovanjem Stepinca za kardinala poudarja list, da to predstavlja najbolj dokaz, da so bili zločini nad pravoslavnim življenjem v Hrvaški med vojno izvedeni z blagoslovom Vatikana.

Glasi ameriških protestantov «Zions Herald» objavlja članek pod naslovom «Tito in nadškof». Ameriški novinarji Eddy prikazuje maršala Tita kot enega od najposobnejših voditeljev zadnjih dveh desetletij, kot velikega državnika in vojske. Imamo dokaze, poudarja Sherwood Eddy, da je Jugoslavija resnična demokracija. Ameriški novinarji obiskali v tej državi tovarne, zavode, gospodarske ustanove in drugo in se razgovorjali z ljudstvom, ne da bi jih pri tem kdor koli oviral. Prav tako so obiskali cerkve in ugotovili, da ni v tej državi nobenega preganjanja vere. Nadalje govori o svojem obisku pri Stepinu in Kriščinu in o zvestih, ki so jih ustaški zločinci napravili pod njegovim blagoslovom v zadnji vojni. Ko govori o svojem srečanju s Stepinom, ugotavlja ameriški novinar, da je ta nadškof zagreben fanatik in asket, ki bi bil v dobi inkvizicije idealni inkvizitor.

«Prepričan sem, pravi na koncu Sherwood Eddy, da bi Stepinac s popolnoma mirno vestjo zgledoval Ivano Orleansko kot krivoverka».

Jugoslovanska vlada je danes sporočila bolgarskemu poslaniku v Beogradu, da mora

prišlo do poslabšanja obrambe fronte na Balkanu.

Voda turške vojaške delegacije, ki je prispela danes v Zagreb, general Tonaboli je izjavil dopisniku Tanjuga, da je zelo navdušen nad tem, kar je videl v Jugoslaviji. Poudaril je odlično pripravljenost jugoslovanskih oboroženih sil ter vzorno disciplino in jugoslovanski vojski. Priporočil je, da bosta jugoslovanska ljudska armada in turška armada, če nosta sodelovali, dosegli največje cilje, to je ohraniti miru v tem delu sveta.

Turška vojaška delegacija bo na prijeteljskem obisku v Jugoslaviji ostala tri dni več, kot je prvotno sklenili. Delegati so namreč izrazili željo, da si ogledajo še nekatere vojaške enote in tovarne v Bosni in Hercegovini in v drugih krajih Jugoslavije.

Vlasti jugoslovanske stranke «Ulus» piše, da Turčijo, da je Jugoslavija prekinila diplomatske odnose s Vatikanom. Jugoslavija — pravi list — ni mogla še nadalje prenašati vmešavanja v njene notranje zadeve. Zlasti je jugoslovanske narode močno prizadelo novanje zagrebške škofa Stepinca za kardinala Jugoslavija — nadaljuje «Ulus» — želi vzpostaviti socialistične odnose v okviru svojih meja. Italija, ki je jugoslovanske države ne sme vmešavati v stvari, vire List nato poudarja, da lahko v Jugoslaviji vsakdo svobodno izraža svoja verska čustva in zaključuje da predstavlja Vatikan za Jugoslavijo vendar tako zaradi tega, ker je sredstvo v rokah italijanske politike.

Grški vladni list «Vima» je danes objavil članek o odnosih med Jugoslavijo in Vatikanom, v katerem poudarja, da Vatikan intenzivno deluje proti sedanjemu režimu v Jugoslaviji. V zvezi z imenovanjem Stepinca za kardinala poudarja list, da to predstavlja najbolj dokaz, da so bili zločini nad pravoslavnim življenjem v Hrvaški med vojno izvedeni z blagoslovom Vatikana.

Glasi ameriških protestantov «Zions Herald» objavlja članek pod naslovom «Tito in nadškof». Ameriški novinarji Eddy prikazuje maršala Tita kot enega od najposobnejših voditeljev zadnjih dveh desetletij, kot velikega državnika in vojske. Imamo dokaze, poudarja Sherwood Eddy, da je Jugoslavija resnična demokracija. Ameriški novinarji obiskali v tej državi tovarne, zavode, gospodarske ustanove in drugo in se razgovorjali z ljudstvom, ne da bi jih pri tem kdor koli oviral. Prav tako so obiskali cerkve in ugotovili, da ni v tej državi nobenega preganjanja vere. Nadalje govori o svojem obisku pri Stepinu in Kriščinu in o zvestih, ki so jih ustaški zločinci napravili pod njegovim blagoslovom v zadnji vojni. Ko govori o svojem srečanju s Stepinom, ugotavlja ameriški novinar, da je ta nadškof zagreben fanatik in asket, ki bi bil v dobi inkvizicije idealni inkvizitor.

«Prepričan sem, pravi na koncu Sherwood Eddy, da bi Stepinac s popolnoma mirno vestjo zgledoval Ivano Orleansko kot krivoverka».

Jugoslovanska vlada je danes sporočila bolgarskemu poslaniku v Beogradu, da mora

njen uslužbenec Zdravko Sveštarski zapustiti jugoslovansko ozemlje najkasneje do 24. decembra.

Jugoslovanska vlada pravi, da razpola jugoslovanska vlada s številnimi dokazi o vohunskem delovanju Svestarskega. Nota poudarja, da je jugoslovanska vlada že večkrat najodločneje protestirala zaradi vohunskih dejavnosti članov bolgarskega poslanstva in zaključuje, da je to ne samo nasprotno vsem diplomatskim pravilom, temveč tudi zločin in nedostojno, da se uslužbenec tujega poslanstva, ki uživa gostoljubnost in diplomatsko imuniteto, pečajo z vohunstvom.

Okrožno sodišče v Beogradu je danes obsodilo na 18 let strogega zapora sovjetsko državljano Ljubo Bašić zaradi vohunstva v korist sovjetske politike.

B. B.

Jugoslovanska misija na obisku v Indiji

NOVI DELHI, 23. — Jugoslovanska misija dobre volje pod vodstvom Rodoljuba Colakovica je obiskala Trivandrum, glavno mesto pokrajine Travankore v Indiji. Člane misije je sprejel predsednik pokrajinske vlade, nato pa jugoslovanski gostje imeli daljši razgovor z ministrom za delo in promet. Misija je obiskala tudi pokrajino Malabar. V tej pokrajini si bodo jugoslovanski delegati ogledali številne tovarne in imeli več sestankov s poslanci pokrajinske skupščine, javnimi in kulturnimi delavci.

NOV RAZCEP V PSDI

Vodstvo stranke je izključilo voditelja levice Codignone - Poslanec Calamandrei izstopil iz stranke - Florentinska federacija PSDI proglašila neodvisnost od vodstva Novi volilni zakon in popuščanje vodstva demokristjanom je razlog za krizo

(Od našega dopisnika)

RIM, 23. — Medtem ko je danes italijanska poslanska zbornica odšla na štiridnevno politično, je nemudoma izbruhnila kriza, ki se je že dalj časa pripravljala v PSDI. Zdi se, da bo prišlo do novega razcepa med italijanskimi socialnimi demokrati, ki so se lani skupaj in po dolgih težavah združili v enotno stranko.

Kriza v PSDI je v zvezi z volilnim zakonom, o katerem zdaj razpravlja parlament in ki ga vodstvo stranke sklenilo podpreti, čeprav niso bili izpolnjeni pogoji, ki jih je za sodelovanje z demokristjani in za pristane na spremembo volilnega zakona postavil zadnji kongres PSDI v Genovi. Levice v stranki se je temu uprila, njen predstavnik Calamandrei pa je v parlamentu ostro in juridično utemeljeno kritiziral vladni načrt volilne reforme.

Takoj ko je Calamandrei izvedel za ta ukrep, je sporočil svoj izstop iz stranke iz Flo-

Jutrišnja božična številka bo obsegala osem strani

Razen običajnega dnevnega gradiva bo nudila obilo zanimivega in prijetnega čtiva, med drugim zanimivo analizo vatikanske politike v Jugoslaviji pod naslovom «Zakaj Strossmayer ni postal kardinal», nadalje dokumentacijo o zločinih italijanskih okupatorjev pod naslovom «Kako so se Italijani bahali s svojimi »podvigi» in »zločini», prisrčen opis partizanovega doživetja pod naslovom «V karauli pod Učko», človeško tople opis dogodka iz lanske velike zime pod naslovom «Človek in žival» ter še vrsto drugih tehničnih in božičnih zanimivosti, križank, ugank id.

Pearsonova izjava o indijskem načrtu

NEW YORK, 23. — Predsednik skupščine OZN Lester B. Pearson je prepričan, da je bilo izjavljeno indijsko načrtu za ureditev vprašanja o korejskih vojnih ujetnikih največji uspeh glavne skupščine v prvem obdobju njenega sedmega zasedanja. To misli je Pearson izjavil v poročilu, ki je bilo izdano v ponedeljek ob odločitvi zasedanja skupščine na 24. februar.

«Kljub temu, da so Sovjetska zveza in njene podložne nasprotovale sprejemu indijske resolucije in kljub temu, da so bili v poročilu, ki je bilo izdano v ponedeljek ob odločitvi zasedanja skupščine na 24. februar, pravi v svoji izjavi Pearson.

«Največja dolžnost, pred katero so sedaj Združeni narodi, je pospešiti konec bojev na Koreji in stopiti v pozitivno obdobje dela za obnovu. In Pearson je prepričan, da bodo Združeni narodi znali vztrajati na miru, ki so ribarili vzdolž zahodne istrske obale. Zajete ladje z 215 ribiči so pripeljali v Puli.

Ben Gurion sestavi novo vado

JERUZALEM, 23. — Ben Gurion, ki pripada stranki Mapai, je včeraj sestavil novo vlado, v kateri so zastopane tri stranke: Mapai (laburisti), sionisti in napredna stranka. Nova vlada bo lahko razumala v parlamentu na podporo 77 poslancev od skupnih 120. Devet ministrov pripada stranki Mapai, štirje splošnim sionistom in eden napredni stranki. V novi vadi bo še dalje zunanji minister Moše Saret, ki pripada stranki Mapai.

Nocoj je parlament izrekel novo vlado zaupnico s 63 glasovi proti 24.

Železniška nesreča v Italiji

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23. — Sovjetski namestnik zunanjega ministra in sedanji poslanik v Londonu Andrej Gromiko, ki je sodeloval v sovjetski delegaciji pri sedanjem zasedanju glavne skupščine OZN, je danes odpotoval z ladjo «Queen Mary» iz New Yorka.

VERONA, 23. — V bližini Verone se je urzi vlak Milan - Benetke iztril, ker so bile tračnice v popravilu. Pri nesreči je izgubilo življenje 3 osebe. Prevoznik je bil hudrjen in so ga odpeljali v bolnišnico.

NEW YORK, 23.

DNEVNIK SLOVENCEN V ITALIJI

IZ ŽIVLJENJA DELAVCEV V LIVARNI SAFOG

Ukiniti je treba nadurno delo

V topilnici delajo delavci v izredno slabih pogojih po 12 ur dnevno, v drugih oddelkih pa po 10 ur. Odprava nadurnega dela je potrebna za namestitve delavcev iz vrst brezposelnih. Državni zakon določa osemurni delavnik

GORICA, 23. — Svetovna zgodovina uči, da je kapitalist vso dobo kar najbolj izkoriščal delovno silo. Tako imamo že v začetku industrijskega procesa 14 in 16-urni delovni dan. Ustavljati se ni niti pred žemami niti pred otroci. Oboje je kapitalist kupil kot sužnje in jih silil delati po 14 in 16 ur.

Nagel razvoj industrije je povzročil tudi nagel razvoj delavskega razreda. Delavci so se pogajali vse bolj priče, zavedali svoje sile in pritiskali na delodajalce, da jim zboljšajo delovne pogoje. Postavljali so zahtevo po znižanju delovnega časa za enako plačilo in dosegli naprejš 10-urni delavnik, pred drugo svetovno vojno pa tudi osemurni delavnik. Sedemurni in pri izredno naporih delih v rudnikih in kemičnih tovarnah tudi po šesturni delavnik.

S pričetkom druge svetovne vojne so zaradi potreb fronte in vojske zapeljeli v svetlo 10 in 12-urni delavnik. Marksijske so delavci in delavke delali do omogočlosti.

Ceprav se je vojna končala in so se s tem zmanjšale potrebe vojske, je v številnih tovarnah in podjetjih na svetu, v Italiji in pri nas na Gorškem še vedno ostal 10 in 12-urni delovni dan. Kapitalisti izkoriščajo splošno bedo delavskega razreda in silijo ljudi k nadurnam.

Vzemimo za primer goriško livarno SAFOG. V skoraj vseh oddelkih goriške livarne še vedno obstaja nadurno delo. Po večini gre za dve naduri, ki se vsak dan prilepijo k osmim rednim in normalnim delovnim uram. V topilnici pa je stanje veliko slabše. Tamkaj morajo zaposleni delavci in električarji delati tudi po 12 ur dnevno, odnosno 4 nadure na dan. Delovni pogoji v topilnici so izredno težki. Ko je topilna peč zaprta, odnosno, ko ima spuščena vrata, tedaj je za meter dalj od nje mrzlo. Ko pa vrata odprejo, da pogledajo v peč, tedaj delavci v sprednji del telesa dobesedno peče, v hrbet pa ga pošene, zebe. Poleg tega bruha iz nje dim, ki

nastaja pri topljenju starega železa, izogrevanju magnezije in drugih kemijskih snovi, ki jih nasujejo v topilnici. Dimi so človeškemu organizmu zelo škodljivi. Zlasti napadajo pljuča. Delavci v topilnicah imajo dihalne ogrevalne popolnoma pokvarjene.

Pri tem delu zaposleni delavci se marsikdaj niti ne zavedajo, kako jih bolezen počasi razjeda in kako od leta do leta vidno hira. Kajti v takih obupnih delovnih pogojih zdrži najbolj zdrav in odporen organizem samo nekaj let.

Delavci se iz tega položaja sami ne morejo izkoptati. Obe sindikalni organizaciji tako komunistična Delavska zbornica in žolti svobodni sindikati se zanje popolnoma ne brigajo. Eni kakor drugi napeljujejo vodo na svoj delavnik.

mlin in iščejo določene politične špekulacije. Zato so prepriščeni neusmiljenemu izkoriščanju delodajalca, ki poleg vsega izrablja njihovo bedo. Njemu tak položaj v tovarni popolnoma ustreza. Z delom v nadurnih mu ni treba jemati na delo novih delavcev iz vrst brezposelnih, to se pravi, da mu ni treba še za vsakega delavca plačevati bolniške blagajne, družinskih skladov itd. Tak sistem dela privede delavcem škodo na dve strani: naprej uničuje zdravje zaposlenih s čezmernim obremenjevanjem, poleg tega pa odvzema možnost zaslužka brezposelnim delavcem. Kapitalisti tu je prav mar, kaj, kar ni bilo mar tistim kapitalistom, ki so pred 200 leti silili delavce delati do omogočlosti ali tistim iz začetka našega

stoletja, ko so delavca izkoriščali po 10 do 12 ur dnevno, kot so to dočale takratne postave.

Republikanska italijanska ustava pravi v svojem 38. členu, da je enajdsatno trajanje delovnega dne določeno z zakonom. Kasneje je bil sprejet zakon, ko določa osemurni delavnik z 48 urami na teden. Dopušča tudi po eno uro na dan več, vendar mora v tem primeru imeti delavec polovico sobote proste.

Kakor vidimo, se goriški kapitalisti kakor ostali kapitalisti v Italiji prav mar držijo državnega zakona in uvajajo nadurno delo, kar delavci sprejmejo ker živijo v slabih pogojih in potrebujejo več materialnih sredstev za vzdrževanje.

Celotno izvajanje nas privlači

do do sklepa, da je treba nadurno delo kakor tudi akordno delo v SAFOG ukiniti in urediti tako, da delavec pri tem ne bo oškodovan, to se pravi, znižati je treba delavnik na osem ur, ki je potrebna za skromno preživetje delavske družine. Z uvedbo te delavske zahteve bi se v tovarni SAFOG na stoji odprla vrata delavcem iz vrst brezposelnih delavcev. Uvedba teh sprememb bi privedla tudi do večje proizvodnje moči delavcev, kajti dogano je, da so prve tri ure delavstva najbolj učinkovite, vendar da učinkovitost dela pada tudi v prvih treh urah, če traja delavnik 10 ali 12 ur.

Izvedba te socialne zahteve je toliko nujnejša v sedanjih pogojih goriške brezposelnosti.

Ako je goriškim sindikalnim organizacijam do prave borbe za delavske koristi, tedaj naj mobilizirajo goriški delavski razred okoli tega splošno občutnega vprašanja in naj iz njega napravijo svet takega bora, ki bo znal pripraviti kapitalista do uvedbe osemurnega delavnika brez nadurnega izkoriščanja delovne sile.

Poslovanje trgovin v Vidmu in pokrajini

GORICA, 23. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino daje nekatera podatka o poslovanju trgovin za praznike. V soboto in nedeljo, to je 27. in 28. decembra bodo vse trgovine poslovale po navadnem urniku, in sicer bodo v soboto vse trgovine lanko odprte do 19.30, v nedeljo pa vse zaprte razen pekarn, mlekar in cvetličarn, ki bodo poslovale v dopoldanskih urah.

Kar pa se tiče poslovanja celo noč opozarja goriški kevor, da bodo lahko celo noč odprte samo tiste gostilne, ki nudijo odjemalcem tudi hrano. Medtem ko bodo ostale gostilne in krčme zaprte noči.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Ravnina ob Teru je nerodovitna

ker je poplava že leta 1855 odnesla vso plodno zemljo, a oblasti se do danes niso zmenile, da bi reko regulirale

Mnogo je bilo govora o novih poplavih reke Pad in tako je prišlo tudi do novih podpor, ki jih je določila vlada in ljudstvo, ki je prispevalo in ki se prispeva, da bi pomagalo ponesrečenecem.

Pravilno je, da na vse moč načine pomagajo privatni, ustanove in oblasti ponesrečenecem, ki jim je elementarna nesreča uničila polja. Pri tem pa je treba povedati, da so tudi naše kraje zdale elementarne nesreče, čeprav niso zavzele tako velikega obsega.

Vzemimo za primer Tersko dolino. Vsa ravna pokrajina ob koncu doline, kjer leži vasi Njive in Ter in še tudi dalje od teh krajev, je zelo siromašna. Zemlja ni nič rodovitna, temveč je pokrita le s kamenjem in biatom. Edine rastline, ki tam uspevajo, so rožmarice.

Imamo okrog 100 hektarov zemlje, ravnine, ki bi morale biti najrodovitejša, pravzaprav edina plodna zemlja vse Terske doline. Se pred enim stoletjem je bila ta ravnina rodovita. Po vsej njeni razsežnosti je uspevalo žito, posajen je bil krompir ali pa so bili lepi travniki.

Leta 1855 pa je nastala velika poplava. Deroča voda je odnesla vso rodovito zemljo ob teku reke Ter. Odnosla je tudi precej hiš, ki so ležale na bližini brega. Po tej elementarni nesreči si je prebivalstvo postavilo svoje hišice na oddaljenih bregovih, nekateri so se pomaknili prav pod gorovje. Postavili so si tudi majhno cerkev. Se le v zadnjih letih so pokazali težnje, da bi se zopet naselili v dolini, ob pokrajinski cesti. Toda rodovitna polja, ki jih je pred 100 leti uničila

divja voda, so ostala zapuščena. Tiste njive, ki leže višje, so ostale rodovite in kmetski valci so jih tudi stalno obdelovali. Toda ureditev doline bi zahtevala mnogo večjih žrtv in tudi sredstev, da bi postala zopet rodovitna. Tega pa samo prebivalstvo, ki je že tako dovolj siromašno, ne more uresničiti.

Od velike poplave leta 1855 do danes je minilo 97 let. V vsem tem času niso oblasti ukrenile ničesar, da bi izboljšale položaj prebivalstva Terske doline. Tudi danes se nihče ne mudi, saj je prebivalstvo Beneške Slovenije vedno le zastavljeno.

Dolino, ki je sedaj popolnoma nerodovitna, bi morali usposobiti za gojitev poljedelstva. Seveda bi 100 hektarov plodne zemlje v državnem merilu ne pomenilo kdove koliko. Za prebivalstvo Terske doline pa bi bila velika pomoč. S pašnikov ob vznožju planin in po gričevnatem svetu dobivajo dovolj sena, iz česar izhaja, da je možen razvoj živinoreje. Možna bi bilo pridobivati tudi dovoljno količino stelje. Te predele bi bilo treba gojiti na moderne načine in racionalno izkoriščati ter navajati prebivalstvo, da bi gojilo le tiste kulture, ki dobro uspevajo, za katere je klima ugodna in katerim tudi zemlja odgovarja, nikakor pa ni podnebje ugodno za gojenje korenin.

Beneške Slovenije pa ni prizadejala le poplava v Terski dolini leta 1855. Podobno nesrečo je doživela 1866, leta tudi Nadliška dolina, o kateri bomo govorili v eni izmed prihodnjih števil.

A. J.

KINO

VERDI, 16.30: "Oči brez smeha", J. Jones in L. Olivier.
VITTORIA, 17: "Luči z odra", C. Chaplin.
CENTRALE, 17: "Luči z odra", C. Chaplin.
MODERNO, 16.30: "Rdeča luna", L. Gloria.

PAKETI

za "ogrožene" kraje

V prejšnjih letih so potrebni otroci iz Beneške Slovenije dobili ob novem letu darila. Italijanski nacionalistični tisk je izkoristil to plemenito dejanje Slovencev z Gorškega in se razburjal, češ da hočejo Slovinci kupti beneške.

Letos pa italijanske oblasti niso hoteli čakati ter so izkoristile praznik sv. Lucije. V vseh Tarcenta so razdelili pakete, ker imajo te kraje za najbolj ogrožene. Tako je tudi sv. Lucija prešla med praznike Beneške Slovenije. Nima mo k temu drugega dejati, kot da prinaša iniciativa Slovencev zanimanje oblasti, ki hočejo imeti v svojih rokah vsa sredstva, da bi na vseh področjih prevladovali.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

OB NEMŠKI KONKURENCI

Trst brez tesne povezave s svojim naravnim zaledjem ne more uspevati

O tem, da postaja nemška konkurenca tržaškemu pristanišču vedno bolj nevarna ni nikakega dvoma. Prodor nemcev v Avstrijo — tradicionalno tržaško zaledje, ki je bilo vedno skoraj monopolna domena Trsta — nam najbolj dokazuje številke avstrijskega prometa objavljene v glasilnem avstrijskem gospodarskem tedniku »Verkehr«.

Avstrijski promet po železnici usmerjen v različna pristanišča je značil od 1. avgusta 1951 do 31. julija 1952 90.946 ton, vvoz iz teh pristanišč pa je dosegel po železnici v istem obdobju 2 milijona 882.413 ton, skupni avstrijski prekomorski promet je torej enak 3.853.359 tonam.

Cez Trst so poslali 444.678 ton (ali 45,8 odst.), ostalo pa so poslali večinoma čez Nemčijo, nekaj pa tudi čez Holandsko in Belgijo. Cez Trst pa je Avstrija vvozila 1 milijon 621.689 ton (56,3 odst.). Skupaj znaša avstrijski promet čez Trst 2.008.367 ton ali 53,6 odst. čez belgijska pristanišča.

Te številke so že same po sebi dovolj žalostne. Poleg nizkega odstotka avstrijskega prometa čez Trst, pa moramo še upoštevati, da se ta promet sestoji iz velike meri iz premoja, katerega so Avstriji uvozili čez Trst 683.809 ton.

Ce iz celotnega prometa izključimo premoj, vidimo, da je tako obrnjen promet znašal 1.322.558 ton. Od avstrijskega prometa — brez premoja — je 60 odst. šlo čez Trst, 31,3 odst. čez belgijska pristanišča, 7,4 odst. čez holandska, in 1,3 odst. čez belgijska pristanišča.

Številke nam prepričljivo govorijo, da je za Trst položaj zelo resen, postal pa bo po 1. januarju naravnost kritičen, ker se bo od takrat pričela tarjina vojna na nož in Trst ne bo več zaščiten s tarifnimi sporazumi.

Na tokovski konferenci številnih gospodarskih predstavnikov in strokovnjakov, ki smo v našem listu že večkrat podrobno poročali, je nevarnost nemške konkurence prista jasno do izraza. Obenem je bilo govora o glavnih vzrokih, zaradi katerih si Nemci vedno v večji meri osvajajo avstrijski trg. Te razloge bi lahko sintetizirali v naslednjih točkah:

1. Nemci razpolagajo s številnimi železniškimi zvezami in z izredno nizkimi prevoznimi stroški, tako da lahko zatevajo za nad tisoč kilometrov, kar jih zahtevajo železniške uprave, ki prevažajo blago proti Trstu za razdalje izpod petsto kilometrov.

Trst razpolaga praktično samo z eno železniško progo čez Trbiž, ker oblasti ovirajo progo za zatevajo, pa čeprav za to razdaljo po italijanskem ozemlju daljše in s tem prevoznimi stroški dražje.

2. Nemška pristanišča razpolagajo z izredno številno mrežo rednih pomorskih parov, saj ima samo Hamburg nad 380 rednih prihodov mesečno. Trst razpolaga za silo zadoštnim številom parov proti Sredozemskemu morju, je pa nezadostno oskrbovan s programi proti vsem ostalim smerem, zlasti proti Afriki, obema Amerikama in Daljnemu vzhodu.

3. Pristanišče Trsta je obsežno razpravljal občinski svet in temu vprašanju smo v našem listu posvetili izredno mnogo prostora, zato bi to zalogostno dejstvo hoteli samo še enkrat poudariti, da je za nastali pomorski položaj kriva Italija, ki gospodari v tržaškem pomorstvu.

4. Struktura prometa se je izpremenila in je tržaški promet sestavljen v veliki večini iz grobega, masovnega blaga,

ZGODE IN NEZGODE V NAŠEM MESTU

20 dni zdravljenja

D. BERDOV, 23. — V soboto okoli 20 ur se je v Lino Salvatore iz Doherdob pejal na svojem kolesu v Doherdob. Iz neznanih vzrokov je izgubil nadzor nad vozilom in se prevrnil. Odpejalo ga so ga v tržiško bolnico, kjer so ugotovili, da se je 28-letni ponesrečenec precej poškodoval po obrazu. Prebil si je zgornjo ustnico in brado ter poškodoval nos. Zdraviti se bo moral 20 dni.

Tržič

Seja občinskega sveta

TRŽIČ, 23. — Danes zvečer se je na županstvu v Tržiču sestala novoizvoljeni občinski svet, ki je razpravljal o novem županu. O poteku volitev bomo naknadno poročali v prihodnjih številih.

Požar uničil

za 2 milijona tkanin

GORICA, 23. — Hud požar, ki so ga povzročile obilne saje, se je vnel preteklo noč okoli 2 ure v tovarni nogavice Brunnschweiler na Rojčah št. 1. Pazi, ki je večerjati proti večeru opazil, da v nekem dimniku gorijo saje, vendar ni postal v to nobene paznje. Sredi noči pa se je vnel močan požar, ki je kaj kmalu zajel strešno tovarno. Na pomoč se nemudoma pritekli mestni gasilci, ki so po večurnem delu končno pogasili zadnje plamenje. Pri požaru je zgorelo 150 kvadratnih metrov strehe, več strojev in več tisoč parov nogavic ter drugih tkanin. Škoda znaša približno 2 milijona lir.

Ze 13 dni

ni nobenega gasu o miodenitju

GORICA, 23. — Ker sina Ivana Altnerja že 13 dni ni na doma, je zaskrbljena mati Regina Tomazin, stanujoča na Svetogorski cesti, obvestila goriško policijo. Mladenič od svojega odhoda 9. decembra do danes ni dal glasu o sebi, materi pa ni povedal, kam namerava iti. Ker se do danes ni javil, se je žena zatekla po pomoč k policiji.

9 kg ameriških cigaret

so našli

GORICA, 23. — Po prijavi da se pri frizerju Mariju Gemeliju na stanovanju v Ulici

Raštel 23. nahajajo ameriške cigarete, je financa poslala, tja svoje agente. Po kregledu stanovanja so pri Gemeliju našli 9.200 kg ameriških cigaret in najdbo prijavili sodišču.

Najlepše darilo

GORICA, 23. — Lep zimski dan je zabil na sprehod po dočeo mamico 23-letno Ano Terčič iz Podgore. Privoščila si je daljšo pot na goriški grad. Njene načrte pa je prekril novi zemljan, ki si je zaželel prvi čimprej v ta praznično razpoloženi svet.

Sredi predora je porodnica začutila močne napade, tako da je moral kmalu priti na pomoč rešilni avto Zeleneke križarja, v katerem je zagledal nestrpn sinček prvo luč. Mlada mamica je dobila za božič najljepši dar, ki ji ga more dati življenje.

Poziv meščanom

za pomoč brezposelnim

GORICA, 23. — Občinski odbor za zimsko pomoč je sklenil na svoji zadnji seji, da bo 27. december dan, ko bodo po vseh javnih lokalih pobirali prispevke za brezposelnost v Gorici. Na vseh avtobusih, v trgovinah, javnih lokalih in kinematografih bodo delili med prebivalstvo odrezke, za katere bodo naprosili darovalci zneske po lastni želji za pomoč brezposelnim. Odbor za zimsko pomoč naproša, meščane, naj ne oklenijo ponujenih odrezkov in naj z majhno vsoto pomagajo olajšati težko situacijo številnih brezposelnih v naši občini.

Urniki nameščencev

GORICA, 23. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino opozarja vse včlane trgovce, da morajo razobesti na vidno mesto v svojih trgovinah delovni urnik svojih nameščencev z raznimi odmorih. Delovni urnik naj delodajalci oddajo na inšpektoratu za delo. Globa je predvidena od 800 lir do 4000.

Podporno društvo za Gor ško

je obdarovalo siromašne in bolnike

GORICA, 23. — Kot vsa leta, je tudi letos Podporno društvo za Goriško s sedežem na Svetogorski cesti 24 pripravilo za potrebne Gorjane primerne darila za božične praznike.

Obdarovancev je okrog 70, predvsem so to starejši siromašni ljudje ali pa bolniki. Vsak posameznik bo z bonom, katerega je prejel od Podpornega društva, lahko dvignil pri imenovanem trgovcu jestvine v višini 3 kg. Predvsem so na bonu zapisani sladkor, kava in slinčeno.

Domov

se vračajo

GORICA, 23. — Sovražni propagandi proti socialistični Jugoslaviji: marsikdaj nasade nezgodljive človek in misli, da mu bo dal tajuna vse tisto, kar pripovedujejo sovražni propagandisti. Največkrat taki propagandi nasadejo mladi, neziskljivi ljudje.

Toda objavljen Indija Komandantja se razbline, ki užežni preskoči bodočo žico. Italijanske oblasti ga podvzročijo temeljiti preiskavi. Od njega hočejo izvedeti veliko več kot ubežnik sploh more povedati. Silijo ga k sovršnim dejanjem. Vsemu se pridružijo še revščina, ki vlada v begunskih taboriščih.

Nič čudnega ni, če se takim mladim avanturistom peruti kmalu povesejo in si zaželejo povratka v domovino. Nič ne more domaćega človeka toliko razumeti kot tisti, ki mu govori enak jezik, ki je enakih misli, in ki mu hoče dobro z raznimi človekoljubnimi navedi.

Vračajo se v domovino, ker jih domovina potrebuje. Vsa koda se lahko vrne, samo da nima okrovajen rok s krovo jugoslovanskih narodov. Tudi 21-letni Roman Princič iz Konešane in 23-letni Josip Obernik iz Bistrice, ki sta 12. avgusta prekorčila državno mejo pri Sobotini in ves ta čas preživela v begunskem taborišču Fraschette Alatri v izredno slabih življenjskih pogojih, sta zaprosila jugoslovanske konzule v Milano za povratek v domovino in se v večerj dejansko vrnila v Jugoslavijo na bloku pri Rdeči hiši.

Na lastnem hrbitu sta spoznala, kakšno prijazen je bila do njiju tista tujina, ki ju je izubila izpod domaćega krova.

Slikarska razstava umetnika JOZETA CESARJA je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure v prostorih Zveze slovenskih prostovoljnih društev v Gorici, Ul. Ascoli 1/1.

govori enak jezik, ki je enakih misli, in ki mu hoče dobro z raznimi človekoljubnimi navedi.

Vračajo se v domovino, ker jih domovina potrebuje. Vsa koda se lahko vrne, samo da nima okrovajen rok s krovo jugoslovanskih narodov. Tudi 21-letni Roman Princič iz Konešane in 23-letni Josip Obernik iz Bistrice, ki sta 12. avgusta prekorčila državno mejo pri Sobotini in ves ta čas preživela v begunskem taborišču Fraschette Alatri v izredno slabih življenjskih pogojih, sta zaprosila jugoslovanske konzule v Milano za povratek v domovino in se v večerj dejansko vrnila v Jugoslavijo na bloku pri Rdeči hiši.

Na lastnem hrbitu sta spoznala, kakšno prijazen je bila do njiju tista tujina, ki ju je izubila izpod domaćega krova.

Priloge in citate

Primorski dnevnik

Kdor bo ostal doma, bo svoj prosti čas izbral za čitanje lepe knjige ali pa družabne igre v krogu znancev. Ker vreme dobro kaže, bo tudi Oslavje najbrž dobro obiskano. Če se bo po vreme kisalo, bomo imeli priliko videti v kinu enega izmed najboljših filmov Charlie Chaplina »Luči z odra«, ki ga predvaja dva goriška kinematografa in sicer »Centrale« in »Vittoria«.

Na novo leto bomo pa zavrteli pete v dvorani bivše »Mladike« na Korzu. Tam organizira Zveza prostovoljnih društev silvestrovanje. Izvoljena bo tudi kraljica noči, imeli bodo loterijo in še marsikaj drugega.

Se en dan loči od prazničnih in kratk teden od prihoda novega leta. Zelim in upamo, da bo vsakdo praznike pač najbolje preživel in veselo stopil v novo leto.

Nov goriški prefekt

Goriški prefekt dr. Florindo Giannimichele je razrešen svoje dosedanje funkcije in premeščen v Rim na notranje ministrstvo. Na njegovo mesto je imenovan dr. Renato de Zerbi.

Poslovanje trgovinskih obratov

Med prazniki bodo trgovine v Vidmu in pokrajini poslovale po naslednjem urniku:

25. decembra bodo vse trgovine zaprte, razen pekarn, mlekar, trgovin s sadjem in zelenjavo, cvetličarn in slaščičarn.

1. januarja bodo vse trgovine zaprte razen tistih, ki delajo navadno vsako nedeljo.

6. januarja bodo do 12. ure odprte vse trgovine, vključno mesnice.

SLOVENC

kupite nazilni ali stenski bežni koledar, ki ga je izdala Dijska Matica,

zaprite razen tistih, ki delajo navadno vsako nedeljo.

Vsi uslužbenci, ki bodo delali v dnevih praznikov, imajo pravico na dodatke v plačah.

Priloge in citate

Primorski dnevnik

Danes, sredo 24. decembra
Adam in Eva, Dunja
Sonce vzhaja ob 7.44 in zalze ob 16.25. Dolžina dneva 8.41. Luna vzhaja ob 11.52 in zalze ob 0.25.
Jutri, četrtek 25. decembra
Božič, Zlitoje

ZSPD V GORICI
PRIREDI
V SREDO 31. T. M.
OB 20.30 URI
V PROSVETNI DVORANI
NA KORZU VERDI
(Bivša Mladika)

SILVESTROVANJE

Igral bo provostren orkester. Na sporedu je silvestrovanje, izvolitev noveletne kraljice, žrebanje darila opolnosti in druga presenečenja. Deloval bo dobro založen bufet.

Vstop samo z vabljen, ki ga lahko dvignete na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli 1/1. Tam lahko tudi rezervirate prostore pri mizah in si naročite mrzlo zakusko za polnoč. Ples bo trajal do jutra.

Vablja so zaradi žrebanja darila numerirana in je njihovo število omejeno. Zato jih dvignite pravočasno.

V vsako slovensko hišo
JADRANSKI KOLEDAR
Dobite ga pri Prosvetni zvezi v Ulici Roma 15, v vrh slovenskih knjigar, v mestu in pri po-verjenikih.

ADEX IZLETI

5. IN 6. JANUARJA 1953
DVODNEVNI IZLET V

ILIRSKO BISTRIČKO

10. IN 11. JANUARJA 1953
EN

ANA PAUKER NJEN VZPON IN ZATON

Nekje mrzle tone novembra 1947 so redki ljudje, ki jih je pot vodila po Callea Victoria, ki je ena glavnih burestnih ulic, laško opazili nekaj avtomobilov, ki so se nahajala ustavili pred kraljevo palačo. Iz enega teh avtomobilov je izstopila neka ženska v črne nočne postave. Nekaj trenutkov potem se iz avtomobila spustila prijetno razsvetljena ženska, pred kraljem Mihaelom in z enoličnim glasom izgovarjala te-le besede: »Pri-

znano zvestobo svojemu vladarju. Prisegam, da bom spoštovala zakonne sile domovine. Prihajajočim v Moskvo, v Moskvi in v drugih uradnih tajnostih... Kmalu potem se moral vladar zapustiti svojo državo in Ana je ostala edina gospodarica položaja ter najmočnejša ženska v vzhodni Evropi, ki se na redno na tem svetlu.

Kot kaže, je zdaj nena zvezna zatonila na nebu polnih roževih oblakov. Brez najmanjše pohvale za prejšnje za sluge, ki si jih je pridobila, je razpisala takrat, ko se je razbrizgalo pustila, da je sojetska NKVD likvidirala njenega moža, slabotnega in akejskega zlobnjaka Paukenca, ki je bil v tisti dobi brez najmanjšega namiga o hvalni torej, so stalnosti sku-

Uboha Ana Bila je eden izmed najzanesljivejših Kremljanskih Zgodovinarjev. Zgodovinar, ki je mogla biti najbolj običajna kot je. Ko je študirala medicino v Bukaresti in si služila vsa "dani kruh" s poučevanjem hebrejščine, je pristopila k komunistnemu delavskemu gibanju. Postala je aktivna agitatorka. Izvršila je mnoga tajna poslanstva po vsej Evropi in si pridobila prijatelje. Sveto moč kot je Mladost, ki je aretirala v Bukaresti in obsodila na deset let zapora. Tako je postala članica elite, kakršno pozna Moskva. Po njej so poimenovali Kremljanske zgodovinarje. Sam Malenkov je vedno splošno prisluhnil njenemu mnenju.

Pauker je priznala svoje napake ter odklon in obljubil, da se bo poboljšala ter podpirala strankine odločitve. Kdor jo je poslal na zbornici videl med ostalimi člani vlade, ko so poverili mesto predsednika vlade njenemu zagrozenemu tekmeцу Georgu Dežu, je v tej zbujsaji in preplani zeni komaj spoznal nekdanjo brezobzirno Ana Pauker.

Boj za oblast med Ana Paukerjevo in novim predsednikom se je začel že leta 1941. V začetku listega leta — Ana bila še v romunskih zaporih — jo je hotel Antonescu zamenjati z voditeljem kmečke stranke, Ionom Ceadeanom ki je bil zaprt v Sovjetski zvezi. Sovjeti pa so hoteli v zameno za Antonescu poleg Ana Pauker nekega drugega romunskega komunistina in sicer Georgiu. Ko je Antonescu vztrajal, naj izjema jo osebo za osebo, so se Sovjeti odločili za Georgiu. Na njenem splošno, ki je Antonescu izročil Kremlju Ana Pauker. Georgiu je bil vso vojno zaprt v nekem koncentracijskem taborišču. Takrat je svojo priložnost dodal besedi »Deza«, kot spomin na kraj, kjer je bil toliko časa zaprt.

proizvođe po zela visokih cenah, surovine pa kupujejo od njih po samotno nizkih cenah in podobno. Gromkijo, da bi se razvijala svojstva, da bi dobili podlrgo uro, toda ob zaidanju svojih izvajanj, ko bi moral označiti mišljenje SZ v tem vprašanju, pa je izjavil: "Dobesedno to-le;

"Sovjetska zveza je dokazala, da je pripravljena navesti svojo zunanjo trgovino tud z gospodarsko nerazvitiimi deželami, in sicer tako, da bi razvzvala tja opremo za njihove rudne, kmetijske in prevodne vestve, za razvzvanje prometa, v zamenjavo pa bila pripravljena prejeti izvozne proizvode nerazvitiimi dežel."

Medtem je Ana kot polkovnik Rdece armade organiziral v Sovjetski zvezi divizijo "Tudor Vladimirescu, katero so sestavljali romunski vojaki, ki so bili ujetniki Sovjetov. Le to je bilo silno vkorak v Bukurest, kje se je kmalu povzpela na najvišja mesta. Razmere v Romuniji so postale iz dneva v dan slabše. V januarju lanskega leta so že drugič odkar so stalnisti na oblasti, razvrednotili denar. Znesek, s katerim si prej lahko je bil kupiti eno kupa, je bil zdaj zadocel komaj za pakel cigaret. Očitno je bil že skrajni čas, da odvrnejo pozornost od sovjetske oblasti in da dajo ljudskemu nezadovoljstvu duha s izglavmanjem njegove z

Tako vidimo, da Gromiko, ko je napadel pojmovanje visokorazvitenih industrijskih držav brez njihove pomoči, ki bi je morale nuditi nerazvitem dejavnostim, ne razlikuje v vsebinski novosti in namiznem gledanju na to vprašanje, temveč je v svojih izjavah tudi dosedeno ponovil formulo, ki jo je zagovarjal ameriški delegat. Tudi ta je bil namreč za to, da dobivajo nerazvite države pomoč, kar pomeni, da so OZN, morda kar vse države, industrijske razvite države, prodajale svoje proizvode za blago, ki ga nerazvite dežele navedeno izvažajo.

Vsi navzadi so se od srca smejali, ko je francoski delegat gledel na potek diskusije o Kalabriji, al bi to pomenilo, da kapitalizem izkorišča in uničuje nerazvite države za tehnično pomoč tem deželah s posredovanjem OZN!

odstranili iz politboriba in njo sta izgubila svoje mesto. Tudi finančni minister Vasile Luca in notranji minister Teohari Georgescu, ki sta se odločili za to, da se ne bodo pridružili, bi hoteli tudi dan vse podrobnosti te zadeve, bi zašli s poti, prav tako, kot če bi sprejeli uradno verzijo. V sedmih letih odkar je Moskva razsula svoje vladne metode, je vzhodna Evropa, Baltika, in mnoge stalniščne osebnosti padle v nemilosti ali na se jih odstranili: Gomulka, Gostov, Rajk, Clementis, Hodža, Patrascanu, Slansky... Nekaj časa so domneve, da so vrhne vrhne vseh avtoritativ, nato pridejo vsa druga in brez vsakega opozorila ovadba, aretacija in po dolgem zavoja proces, na katerem obtožben v celoti prizna vse zločine, ki jih deželni oblasti niso zasedeli.

Kakšen namen imi romuni, sta čistka? Na to vprašanje

dogovor težak. Na igrajo vlogo mnogi činitelji: antisemitizem, nacionalizem, sum tfovstava. Po drugi strani pa Kremlj, ki je bil v tistem času vladal v mnogih podložnih državah na ključnih položajih mlaše namestnike, ki so si pridobili vsa pretekla izkustva, izključno v sovjetskem območju.

Ana je Zidinja. Nien če. Rabinsohn, je bil rabin. Slansky je bil komunist. Zidinja je bila Jakob Berman, ki je bil nekoč priznani pogovar nove republike, a je, kot sedaj kaže, na tem, da pade na drugo ali tretje mesto. Na Madžarsko je prišel leta 1945, ko je ugoden veter za Rakovska, kajti tudi on je Zid in zdj se, da je to skrivta, ki postaja v sovjetskem svetu vedno huša.

nand 300, Pavletic Nevenka 200, Cernetic Ivanka 200, P. Kar Danica 100, Košuta Egidij 500, Vaetić Franciska 300, 13. ce Marko 300, Sedmak Rado 200, Tence Ines 200, Sedmak Marko 100, Karar 100, 10. Sedmak Venceslav 2.00, Sedmak Marija in Josip 300, Sedmak Ladislav 100, N. N. 40, Košuta Ivan 100, Košuta Blaž 300, Košuta Marjan 50, Kosu-ta Marija 200, Šmerdelj Ivana 100, 10. Sedmak Rado 100, Suta Mila 100, Cibic Franca 200, Luxa 100, Verša Danica 200, Milčič Antanica 100, Cibic 300, Luxša Emilija 300, Kapun Zo-fija 100, Naberger Dorka 100, Milčič Alojzija 100, Naberger-ova Hana 100, Lesca Jure 50, Cibic Marjeta 200, Verša 50, Cibic Bukarec Antanica

Antisemitizem sam pa ni
mogel biti edini vzrok za to
novo čisto. Med strmoglavlje-
nimi voditelji voharstva so bili
ljudje: Slaským so ostrani-
li tudi njegovega starega so-
vražnika Clementisa; z Ano
Pauker, Vasileja Luce, ki je
bil znan antisemit; Sandor Ro-
si, ki je bil vohar, in nekoga
in obdvovalac Pakosyja, ki
je bil razrešen vseh dolžnosti,
medtem ko je v Pomurju: Pe-
ter Groza, ki je tudi Pomforn-
skoti sodelnik in obdvoval-
ca. Vendar Pauker, prišel v se-
račo milost.

Ani se je bilorej vedno po-
srešlo premošiti vse težave,
ki jih je imela z moskovskimi
gospodari. Leta 1946 je vzne-
jevoljila Sovjete, ker je posla-
la hečko v neko francosko so-
lo na Rumunskino; hečko so
bili v Moskvi zadržani leta 1950
je Kremelj pozval, naj po-
jasni, zakaj ima v neki švi-
carski banki tamo naložen de-
nar, in tudi to pot se je izmo-
lila iz zadrege; potem je ime-
la kot zunanji minister nove
poslane v Moskvo, da bi se po-
govorila s tujimi diplomati, ki
jih je sama izbrala za poslanstva v tuji-
ni, se ni hotelo vrniti v domo-
vino...

V stalniščini hierarhiji je
bila Ana dosegla točko, kjer se
je po vodila sama je navzdol, in
je postala prvič ministrica, ko
po tej poti morala stopati vsi
dui ona. Ana Pauker in drugi
stalnišči, ki so pri nedavnih
distah padli v nemilost, so
neizogibno žrtve, ki jih terja
sistem, katerega so sami po-
stali, in ki jim niso dali pravi-
da bi kdaj koi imeli kontro-
lo nad nim.

Regent Ivan 100, Prašel Fana
100, Prasel Marija 100, Bu-
kovec Antonija 100, Ukmar
100, Ukmar Ernesta 200, Pra-
šel Marija 50, N. 150, Bu-
kovec Marija 50, Kante 250,
Benzin Jože 100, Zadruga
nakladanje in razkladanje 5000,
Zužič Milivoj 100, nabrano me-
delavci zadruga 2255, Regent
Lidija 950, Husu Marija 300,
Ukmar Angel 200, Remec Mi-
roslav 200, Milčič Stefanija 100,
Verša Viktorija 150, Ban Ivan
100, Kante 100, Kante 100, Ci-
bic 100, Kante 100, Kante 100,
Viktorij 150, Cibic 100, Ci-
bic 100, Grilanc 100, Bukavce 100, Staro
Antonija 200, Brišček Karla
300, Stoka Viktor 200, Milčič
Ivana 200, Stoka Anton 500,
Stoka 300, Cibic 100, Guštin
100, Kante Danica 500, Pahor
Milka 500, Kralj Alojzija 300,
Kralj 150, Kralj Brigida 150,
Kralj 200, Kralj Justina 300, Kralj
Ana 1000, Kralj Marija 50, Kalo
Marija 500, Kralj Pierina 150,
Križnanci Eliza-žeta 500, Kralj
Katarina 200, Možina Marija
100, Kralj Vincenc 200, Kralj
Sabina 200, Grčič Silva 100,

V tem nemoničnem ustroju je samo en človek dovolj močan, da ga trdno drži v svojih rokah, in to je Josip Visarionovič Stalin. Boris Suvorin, ki je bil pisal neke življenjepise, je menil, da neke mlade ljudi, noči pred približno 30 leti Stalin dejal dvema svojima prijateljema — (ki sta pozneje postala njegovi žrtvi), in sicer Feliks Džerdžinskemu in Leonu Kamenjevju: »izbrati tabor, najmanjši podrobnosti, udariti brez vsakega usmiljenja in leči k počitku... to je najlažja stvar na svetu...»

ANA PAUKER.

ANA PAUKER.

Gospodarska konferenca v Moskvi je bila za povečanje trgovine med Zahodom in Vzhodom. Stalin se je iz strahu pred posledicami zavzel za „socialistično tržišče“. Sovjetsko izkoriščanje satelitov prisililo Gromika, da je glasoval proti OZN.

Dobro nam je še v spominu, ako se je brezuspešno končala letošnja gospodarska konferenca. Ki jo je Sovjetska zveza, državi Vzhodne Evrope, nič manj kot sovjetsko odločitev, da je SZ opustila svoj koncept o trgovini med Vzhodom in spodarskega odbora tudi Gromiko molčal o nekdanjih ciljnih moskovske gospodarske konferencie, da se je sovjetske nedoslednosti. SZ že vsa ta leta brani, da prišlo do pomoči nerazviti državi, v obliki ena sode

škicala v Moskvi. Ta se-
nekan gospodarskih strokov-
njakov naj bi bil pripomogel,
da bi se povečala izmenjava
gospodarskih dobrin in pro-
duktov med Zahodom in Vzh-
odom. Ves svet je pričakoval
varnih predlogov od strani
vojvske zveze, toda ni jih
bilo.

Zato je bilo zaletanje na
zadanjem zasedanju Glavne
državne Organizacije združeni-
narodov veliko preseneče-
nje, ko so se gospodarski
dolžarskega odbora pojavili. Na-
zadoma sam Gromiko ter po-
vražu SZ javil k razpravi o
porešanju pomoči gospodarsko
razvinitim deželah. Do sedaj
bila namreč navada, da bi
se vsaka država delegacija na
se se diplomata, da bi se
načelno visok položaj. Ždi se, da
je zgodilo to samo zaradi
tega, da podčrta na izrazitejši
in Zahodnem na neodna. tla.

Vendar so predstavniki in zagovorniki tega mišljenja nani in drugi strani pozabili na nekaj: v tem primeru bi se namreč zgodilo, da bi na primer sovjetska letala na reaktivski pogon, ki jih poizkuša izločiti iz vojne, imela na najvažnejše sestavne dele iz angleških tovarn in da bi severnokoroške čete nosile v tej zimi plašče, napravnice iz avstralske volne. Zavezo razvoja gospodarstva političnega položaja je danes v svetovni razloži izmenjava nemogoča, čeprav zaradi popuščanja politične napetosti v satelitskih državah na Vzhodu, pa tudi v državah na Zahodu, ki niso tako zelo zavezane politično (Vel. Britanija), naravnost težnja po povišanju naraščajoče izmenjave.

Mednarodni krogi v New Yorku si tolmačijo ves dogovor tako, da je Sovjetska zveza spremenila svoje stališče in da je treba videti v Stalovem članku, v katerem je povelilo o ustvaritvi paralelnega socialističnega svetovnega tržišča med SZ, Kitajsko in

spodarskega odpora tudi Gro-
mki močial o nekdanjih cil-
jih goskarske
konferene, dasi se prav o
kom pomočnik zunanega mi-
nistra trdil, da bi zbozna na-
njo kolikor mogoe več poslc-
vni ljudi zapadnega kapitaliz-
ma ter predstavnikov zahod-
nih držav ter da bi mogel re-
šiti, ali pomeni moskovska kon-
ferena odloeno, ali so za
dobro voljo in pripravljenosti
SZ, da hoče trgovati z vsem
svetom.

Zakaj zapote vse to? Odgovor na to vprašanje moramo iskati v značaju tako imenovane socialističnega tržišča. Na tem tržišču, v kolikor je o njem sploh mogoče govoriti kakor o neki zaključeni celoti, vladajo kot posledica političnih odnosov med SZP in njenimi sateliti, gospodvalne mase; uporablja se za trgovanje s strani SZP na slabši nogi. V gospodarskem pogledu spoznamo pritisk v diktiranju prisilnega tečaja rubla. S njih po samотно nizkih nah in podobno. Gromikovi govorili in razvijali svoje na podlugo uru toda ob ključku svojih izjavaj, kom moralnozični mišljenje SZP tem vprašanju, pa je izjz dobesedno to-le:

«Gosvjetska zveza je dokazala, da je pripravljena na izjz svojo zakonito trgovino s surovinami, ker si jo želi, če želi, da želi, in sicer tako, da izvažala tja opremo za njz domače rudnike, kmetiz

pomočjo nereglega, gospodarskim razmeram neodgovarjajočega tečaja rublja izkorišča Sovjetska zveza vs svoje sateelite tako hudo, da se izkoriščanje zahodnih kapitalistov z njenim ravnanjem ne more primerjati.

Sovjetska zveza, ki še ni preživela vzhodnoevropskih držav, ima še vedno zelo nizko proizvodnjo; je nekako prisiljena da se zateka k sistemu kolonialnega razvoja, pri katerem iz tujih držav uvozi strojno opremo, jo popravi, oblikuje. Zato ljudje iz te smeri niti misli na to, da bi od doma trga trgovini izmenjavo surovin in proizvoda med Zahodom in Vzhodom, ker bi s tem iz temelja pokvarila sedanje gospodarsko stanje, ki vlada na socialističnem trgu. Satelitske države, ki

glede njihove pomoči, ki b morale nuditi nerazvitim državam, in označil oblik izbežne novega in naprednejšega gledanja na to vprašanje, ta pa ne pomeni, da bi se nesedeno ponovil formulirano je zagovarjal ameriški deleži Tudi ta je bil namreč zaradi dobivajo nerazvite države potrebno pomoč, vendar ne OZN, marveč tako da bi industrijske razvite države dajale svoje proizvode za to, ko ga potrebuje revne države, ki so v razvoju.

Glede pomoči gospodarsko nerazvitim deželam moramo opozoriti na sledečo značilnost

[illegible]

Razmere Romuniji so postale iz nekega vendar slabše. Znesek, katerim si prej lahko kupila cigarete, je bilo zdaj treba zadržati komaj za paket cigaret. Očitno je bil že skoraj čas, da odvisni po požornosti od sovjetske oblasti in da ljudskemu nezadovoljstvu duška s izigravanjem njegove zasluge.

odstranili politboroja in z njo sta izgubila vse mesto, tudi finančni minister Vasile Luca in notranji minister Teohari Georgescu, ki sta se oba politično vrgajada v Moskvi. Če bi hoteli iti do dna vseh podrobnosti te zadeve, bi zašli s poti, prav tako, kot če bi sprejeli uradno verzijo. V sedmih letih odkar je Moskva razširila svoje vladne metode od Balkana do srednjeevropskega, so mnoge stalništnice osebnosti padle v nemilosti ali na so njih odstranili: Gomulka, Kozlov, Rajk, Clementis, Hodža, Patrascanu, Slansky. Nekaj časa so laografije, kešboni, vredne vsega zaupanja, nato pa pridejo mahoma in brez vsakega opozorila ovadba, aretacija in po dolgem zaopru proces, na katerem obtoženev in celo ti prizna vse zločine, ki jih dejansko ni nikoli zagrešil.

Kakšen namen ima romunska čistka? Na to vprašanje ie

Cerkno in jih naprosila, da jo sporoče vsem oddelkom. Ko je razvidno iz dopisa 1. 2. 1943, četrte objemne legije črnih srajc »Monte Nevoso« – kohorte iz Tolminu, so s milničini čutili zelo užaljene, da teh čestitk in zahvale niso sprejeli naravnost od politične oblasti, češ da so pač oni največ prispevali, ker so začeli boj že od sedmih jutraj in da so alpinisti prišli vendar šele ob dvanajstih na pomoč.

Tako je pa bilo fašističnim junastvu, Marsikdo izmed nas bi se več pprašal, kako in kaj niso mogli sami opraviti z malo četico partizanov, čim nasrtačiji junaki sami, saj so bili oboroženi z najmodrejšim orojem, z brzostrelnimi kamini so jih tudi po številu prekašali. Ni ga boja s partizani, kjer bi se fašistični junaki ne puhili za slavo zmage, ki so jo pa le redko v resnici tudi zaslužili. Prav zato so

po morali tembolj napihovato
Orehovska grapa je ze let
1942 imela tudi svojo javno
javko št. 4 pri Abramcu. Tu p
ni bilo hajzastev. Koliko ka
je dobri Abram vstal po ved
krat v eni noči, tega se sar
ne bo vedel. Kaj pomeni za
vednost našega človeka, ki
takemu duhu vzgaja svoje o
cane, nam kaže prav Orehov
skob. Oca Abram je Orehov
grana. Ko po seštevku
1943, tehnika Forezena po
stavila svoj bunker prav na
Abramovo hišo, so zanj vede
li vsi Abramovi otroci, ali
znali so molčati. Primorska
ljudstvo je lahko ponosno, d
je njegova velika večina bil
Abramova kova. Izdajalec
so bili le nujna, redka izjem

Orehovska grapa, ali jo sploh poznate? Poznate pa Baško grapo, če ne drugacije, vsaj iz filma «Na svoji zemlja», ali Orehovska grapa ni Baška grapa, saj leži čisto na drugi, južni strani Baške grape. Če greš po dolini Idrijce proti Cerklenu, prideš pred Zelino do vasice Reke, prav za to vasjo zavije kolovoz v Orehovsko grapo, po kateri teče potok Jelenica. Po tem kolovozu prideš v Oreh in Jesenico, mi-mo raztresenih kmetij, ki te pozdravljajo z levega, bolj položnega brega Jelenice. Desna stran je bolj strma in se nekako sredi poti vzpne v Veliki vrh, čigar greben leze proti dolič viji Kojci, a ga sedlo in pot čezenj presekata; tu je prehod iz Orehka mimo naselja Kojca na Bukovo, od koder še prideš v Baško grapo.

Orehovska grapa je imela za pitala s krvavimi erkami svoje strani v zgodovino primorskega ljudstva v letih narodno-ogvobodilnega boja. Prav tam pod Velikim vrhom, zadaj za Mlinarjem, nekako sredi poti med Reko in Orehom je bilo, kjer se je začelo zares. Rodne, pravijo domačini kraju, kot mi je povedal ton, Janko Baski Podbregarjev iz Koritnice, danes neutrudni politični delavec v Kranju. On me je opozoril na boj v Orehovski grapi, o katerem nimamo pisane besede v naših partizanskih vi-rih. Slučaj mi je pa vrgel v roke italijansko poročilo o boju pod Velikim vrhom, na Rod-nah 24. decembra 1942., ko so padli v boju prvi domačini: Valentin Eržen in Dori Jeram iz Bukovega, Gabrijel Pajntar, Šentševške planote. Svoje ta-borišče je imela v Orehovski grapi, zadaj za Mlinarjem, v Dodaah. V noči od 23. na 24. decembra je šla na prehran-meno akcijo, ki jo je izvršila s pomočjo domačinov, aktivis-tov OF. Italijansko poročilo, chranjeno v arhivu goriske kvesture (poročilo obmejnih agentov javne varnosti iz Lidrije št. 01245, 27. 12. 1942.) nam pove, da so zaplenili na Reki v hiši Ivana Celika, ki so ga fašisti prav tiste dni pačili, da bi ga internirali z družino v vojno taborišče, da ne pade v roke Italijanom. Ze takoj v junu, v decem-bru, ob peti uri, da je velj-nik obmejnih milnikov iz Jesenice kapovskadza Giova-ni Feltrinelli zaukazal patrulji, no čiščenje okolice Velikega vrha, ki bi naj trajalo do ene

HOVŠKA

nik pod nekim skalnim previsom opazili še ogeji. Poročilo se trudi prikazati, kako je patrulja samo po lastni iniciativnosti začela hajko in po lastnem pridnem iskanju našla partizanski taborišče, ali kdor pozna pobliže italijanska poročila in italijansko protipartizansko taktiko, tega poročilo ne prepriča. — Skratka Feltrinelli je takoj ukazal obkolitev partizanskega taborišča in preiti nato v napad. Partizani bližnje sovražnika sploh še niso opazili.

tizane obkoliti da, saj s kljub vsej tej in nadaljnji kolitvi petim, med katere sta bila dva hudo ranjena, posrečil umik.

V Bukovcu je bila 646. pinska stotinja, ki je od rejenega granicarskega sektorja XXII-A takoj dobila ukaz, da poseže v boj in hajka Veliki vrh iz severne hodne v jugovzhodni str.

To pa ni bilo še vse. Pošto stvar granicarskega posla za XXII-A v Cerknem je slabo še druge čete da o

Obkroževanje je bilo zaradi težkega terena naporno; prvi, ki je odprl gozd na partizane je bil prav Feltrinelli s dvema milničnikoma. Dva partizana, da sta takoj pada mrtvno zadeta, ostali pa da so se zatekli v bližnji gozd od koder, da so začeli odgovarjati s streljanjem. Temu podatku, da sta dva pada takoj, pa nasprotje drugo italijansko sprotičko, poročilo poveljstva granicarjev, ki so kot bomo videli pozneje posegli v boj, ki trdi, da so od štirih padlih tri pobili vojaki in en milničnik. Naj bo, kakor hoče, bodi se je začel kmalu po sedmih in je trajal že do desetih, ko je Feltrinelli poslal dva milničnika v Bukovo po pomoč vojske; medtem se mu je pa le posreželo, da je našel borce v gozdu s svojimi ljudmi obkolili, kolikor se začel

GRAPA

**24.dec.
1942**

Baš tu u povelu iz
Šiški mi je omenil, da sta sva
od hube ravnati, takrat se
rešila. Eden, baje tvoj Samon
je bil, če je zdajvil v Selcah pri
Ziberniku in da je še danes
živ. Toda kje?

Clovek, ki ni sam tega boja
doživel, bi danes težko pisal
kritično pripombo. Morda
bi tu je toževala svoj prvi re-
šen spopad s številnim sovraž-
nikom gotovo ni imele še sku-
seni partizanski načinu
selca pri Ziberniku. Morda

Hajka za partizani se je končala šele ob tleh. Ob štirih mrtvih partizanih, italijanska poročila omenjajo, da so zaplenili štiri puške, očitno orožje padlih, revolver, štiri ročne bombe in različne dokumente. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da so našli tudi na Reki zaplenjeno živilo, ki je pa bila v boju deloma poposta; nekaj so jo pa Italijani zaplenili žive. Tu se le povedo italijanska poročila, da je šlo za več gladi, kot jih pa omenjajo obveljani agenti v začetku svojega poročila.

Tako se je končal boj v Orehovskih grapi, bodi devetih partizanov proti najmanj dvesto petdesetim dobro oboroženim sovražnikom. Kako so

vse vmes še izajstvo tudi v partizanski taktiki najbolj izvežbana enota ni mogla delati čudežev, saj je prav za partizanstvo bila vsa udarnost v tem, da je računalo na pomoč in zvestobo ljudstva. Da so se pa tudi med zavrednim primumskim ljudstvom našli jurci, ki so sovražniku pokazali, da so partizanski taboisti in tako povzročili smrt tega in onega borce, ki je vse svoje sile posvetil svobodi ljudstva, nam kaže pa prav naš primer, Marsikatevare je kmalu dosegel maščevalna roka partizanske pravice; bili so pa le, ki si so se znali prikriti za delj časa.

Padih borcev naše ljudstvo, aktivisti OF, niso pozabili. O tem nam pričajo razburjliva poročila v arhivu goriske kuvsture. Ze 10. januarja poročata federalni tajnik iz Gorice kuvsturi (št. 1220), da mu poročajo iz Cerknega, da so tam na grobu treh padlih partizanov našli šopek cvetja povit z rdečim trakom. Kmalu nato ob mesecu boju je pa bil okrašen grob Petra Celika v Orešku z velikim šopom rdečih nageljnov, bilo da jih je več kot sto, povezan da je til z zastavo jugoslovanskih brin in še il bil dodan tudi rdeč svilen trak in napis, Maščevalni te bom (poročilo karab. postaje Cerkno, št. 5-22 tjana, 26. 1. 1943. in poročilo federalnega tajnika št. 1649, 31. 1. 1943.).

Nem smem končati, ne da bi omenil bolestejnorojavnarznitrajce. Zato vam predstavljatako, kakorboju 26 decembra 1942, poslala svoje čestitke in v svojo zahvalo (brozjav št. 011255) karabinieriem v Cerkno in jih naprotila, da jsposporo vsem oddelkom, kaj je razvidno iz dopisa 1. 2. 1943. četrite objemne letiščnih rajce «Monte Nevoso» - kohorte v Tolmino, so smililični čutili zelo užaljene da teh čestitik in zahvale niso sprejeli naravnost od polnih neme oblasti, češ da so pac onnalvec prisedelki, ker so začeli boj iz sedmih žutural in da alpinisti so jim vse le ob dvanaštih na pomoč.

Tako je pač bilo fašističnjunaštvo, Marsikdo izmed nabisi se pač upravljal, kako in zakaj niso mogli sami opraviti z malo četiico partizanov, čisnosrajniki junaki sami, sa so bili oboroženi z najmednejšim orožjem, z brzostrelkamami in so jih tudi po številnprekašali. Ni ga baša s partizanmi, kjer bi se fašistični nakani ne pulili za slavo zmage, ki so jo pa le redko v resnici tudi zaslužili. Prav zato so sipa moralenombolnapohvotahOrehovska grape, da ze 1942 imela tudi svoje javkopjavko št. 4 pri Abramcu. Tu ni bilo izdajstev. Koliko karineji dobri Abramc vstal po vedkrat v ene noči, tega še nisne bo vedel. Kaj pomeni zavvednost našega človeka, ki takem duhu vzgaja svoje otroke, nam kaže prav primočeta Abrama iz Orehovskigrape. Ko je po septembri1943. tehnika «Porezen» postavila svoj bunker prav nadAbramovo hišo, so zanj vedelali Abramovi otroci, ali knizlasi so jih poznali? In izdajstvo je lahko, pomono, da je njegova velika večina bil Abramovega kova. Izdajaleso bili le najna, redka izizma

J. JUVANČIC

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozarjamo vas na sledeče
oddaje: Jug. cone Trsta: 11.00:
S Haydnom in Mozartom v me-
lodiji, 21.00: Radijski roman:
Lukrecija Borgia. — Trst II: 21.00: Schubert: Ne-
dokončana simfonija, 21.45: Corelli: Božični kon-
cert. — Trst I: 20.25: Vittorio Calvino: «Koncerti
se je ustavila». — Slovenija: 16.00: Iz zakladnice
del Edvarda Griega.

RADIO

Rešeni preostali potniki
francoske ladje „Champollion“Obupna borba z razburkanimi valovi. 15 ljudi
utonilo - Izraelske obtožbe proti libanonski vladi

PARIZ, 23. — Uprava paroplovne družbe «Messageries Maritimes» v Parizu je javila, da se je francoska ladja «Champollion», ki je nasedla ob libanonski obali, včeraj jutro v se preokrenila na drugi strani in se prevrnila na vrh. V prvih popoldanskih urah sta se razbitemu «Champollionu» približali dve večji motor- ni ladji in rešili zadnjih 40 brodolomcev.

Zadnji, ki je zapustil pone- srečno ladjo, je bil njen po- veljnik Henri Bourde, ki je v vsem tem času mnogo prispe- val za reševanje francoskih potnikov.

Kakor je znano, je ladja «Champollion», ki odhaja iz 12.546 registrskih ton, je nasedla včeraj jutro pred sidorskim pristaniščem, okrog 200 m od obale in se v hudi nevihti preokrenila na vrh. Vse dan ni bilo mogoče približati se ladji, niti niti kakršne koli po- moči 328 osebam na krovu. Danes zjutraj so bili brodolo- mci pozvani, naj se vsi pre- maknejo na prednji del ladje, kjer se je zdelo, da je nevar- nost manjša. Zaradi valovanja pa se je ogrodje ladje vedno bolj lomilo in dozdavle se je, da se bosta vsak čas polovi- ci odtrgali druga od druge. Vsi napor s kopnega in po- morskega na ladji, da bi re- šili potnike, so ostali včeraj brez uspeha zaradi viharne morja.

Danes popoldne okrog 17. je 12 pogumnih mornarjev odvle- klo z večjim čolnom proti nasedli «Champollionu». Bor- ba z razvijanim morjem je bila dolga in obupna. Z se je zdelo, da bodo mornarji do- segli razbito ladjo, ko je ve- lik val obrnil čoln in vseh 12 mornarjev se je znašlo v vodi ter se rešilo s pomočjo de- bele vrvi, ki so jo vlekli za seboj s kopnega.

Ponesrečen poskus 12 mor- narjev je spravil mnoge v ob- up na razbitinah «Champolli- on» in nekateri so enostavno poskakali v vodo da bi s pla- vanjem dosegli obalo. Petde- setim je res uspelo dobiti trda tla, drugih 26 pa je utonilo. Po tem poskusu se ni nobe- den izmed brodolomcev ved- upal s plavanjem rešiti. Pre- ostali so z zaupanjem čakali, da jih ponosi spravo na var- no vlačico, ki so odpluli od obale. Na pomoč je bila posla- na tudi angleška križarka «Kenia», vendar se zaradi pre- pitnega morja ni mogla pri- bližati razklani ladji. Zadnje ure so bile najbolj hude za ljudi, ki so čakali rešitev. Na ladji so ostali brez luči, brez možnosti, da bi lahko upora- bili radio, poila je zaloga ži- veža in vode in tretjačci od mraza so se potniki predajali obupu s kopnega so jim signa- lizirali z lučmi ter jim poslali nekaj zaloge vode in živil, po dveh letih ki sta brodolo- cem odrgla najnujnejše s pa- dali. In tako se je šele danes posrečilo spraviti na varno vse preostale.

Glavni izraelske vlade je obtožila libanonsko vlado, da se ni dovolj potrudila, da bi re- šila potnike in posadiko «Champolliona». Ako bi Liba- non sprejel izraelsko ponudbo, ki je hotela poslati na kraj ne- sreče dve vojni pomorski čoi- ti, bi bila reševalna služba or- ganizirana, preden bi se ladja

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

Maršal Tito je 16. t. m. obiskal v Smederevski Palanci tovarno «Drago Djordjević-Gošar», kjer so ga delavci navdušeno pozdravili. V govoru, ki ga je imel ob tej priliki, je maršal Tito odločno poudaril, da je danes Jugoslavija drugačna in da ne bo dovolila, da bi se trgo- valo na njen račun.

Mac Carranov fašistični zakon
stopi danes v veljavo v ZDAOstri protesti Francije, Anglije in skandinavskih držav - Francoski parnik „Liberté“
med prvimi žrtvami - Fašisti, nacisti in falangisti niso prizadeti po tem zakonu

WASHINGTON, 23. — Da- nes stopi v veljavo Mac Carra- nov zakon, ki je dvignil toliko prahu v kongresu in v tisku in k ibo verjetno dobera zre- volucioniral politiko o dose- ljevanju v ZDA. Kakor znano, je sam Truman poskušal po- staviti veto proti temu zakonu, toda njegovo zoperstavlja- nje je ostalo brez uspeha spri- šlo glasovanja kongresa, ki je nove odločbe odobril z dve- tretjinsko večino.

Odsej bodo po novem zak- nu doseljeni razdeljeni v dve skupini: prvo bodo sestavljali najohotnejši ameriški državljani, drugo pa osebe, ki bi s svojim znanjem ali delom lahko koristile gospodarskim ali kulturnim interesom drž- ave. Zahteve bodo torej mogo- čje postavljati sorodniki in delo- dalci.

Novi zakon prepoveduje

vstop v ZDA vsem članom «totalitarnih organizacij», ven- dar dodaja primerno pojasnilo v tem pogledu, ki vključuje «komunistično stranko», izloča pa italijanski fašizem, nemški nacional-socializem in španske falangiste. Za obrambo ZDA proti vohonom pa so pravila še mnogo strožja. Posadke tu- jih ladij na primer, se bodo morale podvrežiti vsem formal- nostim priseljeniške službe, preden se bodo izkrcale v ame- riški pristanišči, proti čemer so zlasti protestirale Francija, Anglija in skandinavske drž- ave.

Glasnik angleškega zunanj- ga ministrstva je javil, da je Anglija poslala ZDA noto z energičnim protestom proti omejitvam, ki izvirajo iz Mac Carranovega zakona nasproti pomoščakom. Glasnik je do- dal, da je v notu poudarjeno, kakšne posledice bi lahko ime- la zakon na anglo-ameriške odnose. Mac Carranov zakon namreč predvideva, da se bodo ameriški funkcionarji vkrcali na ladje, namenjene v ZDA, in med potjo odločali, kdo lah- ko stopi na kopno v Ameriki. Z angleške strani so opozorili tudi na velikanske zamude, ki jih bo novi zakon povzročal zlasti pri prekoceanskih par- nikih.

Prav tako poročajo, da pri- pravljajo norveške poslanstvo ostro protestno noto proti uve- ljavljanju Mac Carranovega zakona v zvezi s priseljevan- jem. Na podoben način so se protiže tudi Finska, Danska, Švedska, Holandska in neka- tere druge države.

Izmed 974 članov posadke ladje «Liberte», ki bo jutri pripeljal v New York, jih bo moralo 269 ostati na krovu in vse čas potanka te francoske ladje v newyorskem pristani- šču ne bodo mogli stopiti na kopno. Do te odločitve je pri- šlo po radio-telefonskem raz- govoru med inšpektorjem ame- riške doseljeniške službe, ki potuje na ladji, in predstavi-

ki ameriških oblasti v New Yorku.

Inspektor je sporočil direk- ciji doseljeniške službe, da 269 članov posadke ni hotelo od- govoriti na njegova vprašanja.

Povodnji in plazovi

PARIZ, 23. — Medtem ko se je položaj na poplavljenem področju okrog Bordeauxa nekoliko zboljšal in so vode upadle, obstaja bojazen, da bo preplavila bregove reka Pau zaradi obilnega deževja v Pi- renejih. Če bo slabo vreme še trajalo, bodo morali izprazni- ti nekatere vasi. Nad 10000 ljudi je moralo zapustiti svo- ja stanovanja ob gornjem to- ku Senne in v dolini ob reki Loiri.

Iz Zeneve poročajo, da so snežni plazovi blokirali več cest v južnem delu Švice, in vse kaže, da bo prišlo do no- vih plazov zaradi zvišanja temperature. Iz Garmisch Partenkirchena poročajo, da ni več nobenega upanja, da bi rešili pet mož, ki jih je v so- boto zasul plaz na Zugspitze.

Reševalne skupine so morale opustiti prizadevanja zaradi novih plazov na tem področ- ju. O poplavih javljajo tudi z Bavarskega, iz Belgije in iz Luksemburga.

Danes so identificirali še dve žrtvi grozne nesreče pri Langenu. Trupla 23 žrtve bo- do odpeljali v domače kraje.

Medtem bodo dokončane uspe- šne rešitve, ker je še vedno nekaj trupel neidentificiranih. Med- tem bodo ležala v soli v Lan- genu, ki bo prazna zaradi bo- žičnih počitnic.

Položaj v Caselli postaja vsako uro slabši. Hrib, ki je ob vasi razklal na dveje, ogroža 48 hiš v vasi. Nenehni zemeljski plazovi se valijo navzdol, 300 prebivalcev, ki se je izselilo, se je začelo delo. Soje ženski zbor učiteljica iz Portorja, 21.00 Radijski roman: Lukrecija Borgia.

11.00 S Haydnom in Mozartom v melodiji, 13.30 Poročila, 13.45 Laha glasba, 14.20 Od Triglava do Jadrana, 14.40 Domači glas- bo, 17.30 10° argentinskih tangov, 17.40 Pesmi jugoslovanskih skozi- svet in čas, 19.00 Poročila, 20.30 Soje ženski zbor učiteljica iz Portorja, 21.00 Radijski roman: Lukrecija Borgia.

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

12.15 Novi svet, 12.30 Laha glasba, 12.25 Francoske pesmi, 13.45 Gledališka glasba, 14.25 Slavni solisti, 18.30 Pjesna glas- ba, 20.25 Vittorio Calvino: «Kon- cert se je ustavila», 22.35 Koncert organista E. Busch-ina, 23.30 Bach: «Stirje korali».

ŠPORTNI DNEVNIK

Jugoslovani veljajo za favorite
na boksarskem dvoboju proti Italiji

Segnija so v Beogradu nasto- pili vsi prvaki.

Na dvoboju v Bologni ve- ljajo Jugoslovani za favorite. Italijanska reprezentanca je namreč popolnoma izmenjena, njeni prvaki trenutno ne bok- sajo, n. pr. Dall'Oso, ali pa so prestopili v profesionalce.

Tudi gostitelji so že imeli nakakšno izločilno tekmo- vanje, ki pa še ni dalo dokončne postavbe. Zlasti bodo mogo- čje sestavo v težjih kategorijah.

Ponesrečen poskus 12 mor- narjev je spravil mnoge v ob- up na razbitinah «Champolli- on» in nekateri so enostavno poskakali v vodo da bi s pla- vanjem dosegli obalo. Petde- setim je res uspelo dobiti trda tla, drugih 26 pa je utonilo. Po tem poskusu se ni nobe- den izmed brodolomcev ved- upal s plavanjem rešiti. Pre- ostali so z zaupanjem čakali, da jih ponosi spravo na var- no vlačico, ki so odpluli od obale. Na pomoč je bila posla- na tudi angleška križarka «Kenia», vendar se zaradi pre- pitnega morja ni mogla pri- bližati razklani ladji. Zadnje ure so bile najbolj hude za ljudi, ki so čakali rešitev. Na ladji so ostali brez luči, brez možnosti, da bi lahko upora- bili radio, poila je zaloga ži- veža in vode in tretjačci od mraza so se potniki predajali obupu s kopnega so jim signa- lizirali z lučmi ter jim poslali nekaj zaloge vode in živil, po dveh letih ki sta brodolo- cem odrgla najnujnejše s pa- dali. In tako se je šele danes posrečilo spraviti na varno vse preostale.

Glavni izraelske vlade je obtožila libanonsko vlado, da se ni dovolj potrudila, da bi re- šila potnike in posadiko «Champolliona». Ako bi Liba- non sprejel izraelsko ponudbo, ki je hotela poslati na kraj ne- sreče dve vojni pomorski čoi- ti, bi bila reševalna služba or- ganizirana, preden bi se ladja

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

Segnija so v Beogradu nasto- pili vsi prvaki.

Na dvoboju v Bologni ve- ljajo Jugoslovani za favorite. Italijanska reprezentanca je namreč popolnoma izmenjena, njeni prvaki trenutno ne bok- sajo, n. pr. Dall'Oso, ali pa so prestopili v profesionalce.

Tudi gostitelji so že imeli nakakšno izločilno tekmo- vanje, ki pa še ni dalo dokončne postavbe. Zlasti bodo mogo- čje sestavo v težjih kategorijah.

Ponesrečen poskus 12 mor- narjev je spravil mnoge v ob- up na razbitinah «Champolli- on» in nekateri so enostavno poskakali v vodo da bi s pla- vanjem dosegli obalo. Petde- setim je res uspelo dobiti trda tla, drugih 26 pa je utonilo. Po tem poskusu se ni nobe- den izmed brodolomcev ved- upal s plavanjem rešiti. Pre- ostali so z zaupanjem čakali, da jih ponosi spravo na var- no vlačico, ki so odpluli od obale. Na pomoč je bila posla- na tudi angleška križarka «Kenia», vendar se zaradi pre- pitnega morja ni mogla pri- bližati razklani ladji. Zadnje ure so bile najbolj hude za ljudi, ki so čakali rešitev. Na ladji so ostali brez luči, brez možnosti, da bi lahko upora- bili radio, poila je zaloga ži- veža in vode in tretjačci od mraza so se potniki predajali obupu s kopnega so jim signa- lizirali z lučmi ter jim poslali nekaj zaloge vode in živil, po dveh letih ki sta brodolo- cem odrgla najnujnejše s pa- dali. In tako se je šele danes posrečilo spraviti na varno vse preostale.

Glavni izraelske vlade je obtožila libanonsko vlado, da se ni dovolj potrudila, da bi re- šila potnike in posadiko «Champolliona». Ako bi Liba- non sprejel izraelsko ponudbo, ki je hotela poslati na kraj ne- sreče dve vojni pomorski čoi- ti, bi bila reševalna služba or- ganizirana, preden bi se ladja

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od teh 13 članov po- sadke. Ladja «Champollion» je popolnoma izgubljena.

utegnla razpoloviti. Šele na tretji poziv izraelske vlade je libanonska vlada dovolila, da se je civilni vlačilec približal ostankom «Champolliona» v li- banonskih teritorialnih vodah. Vendar je bilo takrat že pre- poznno za vsako koristno de- javnost. «Preživeli brodolo- mci», je poudaril brodolo- mci, «bodo kmalu pozabili na tragi- čni dogodek in na zakasnelo re- ševanje, ki so ga zavlačevali diplomatske klavzule spris- vojne stanja, ki je še vedno v veljavi med Izraelom in arabskimi državami».

Vsekakor pa ne bo žalostne- ga konca «Champolliona», in brodolomcev pozabilo tudi 26 francoskih potnikov ki so iz- stopili v Aleksandriji, da bi bo- žič preživel v Egiptu.

Direkcija paroplovne družbe «Messageries Maritimes» po- rača, da je pri nesreči izginilo 15 ljudi, od